

IVA KATARINA VUKIČEVIĆ □ Hrvatski povijesni muzej, Zagreb

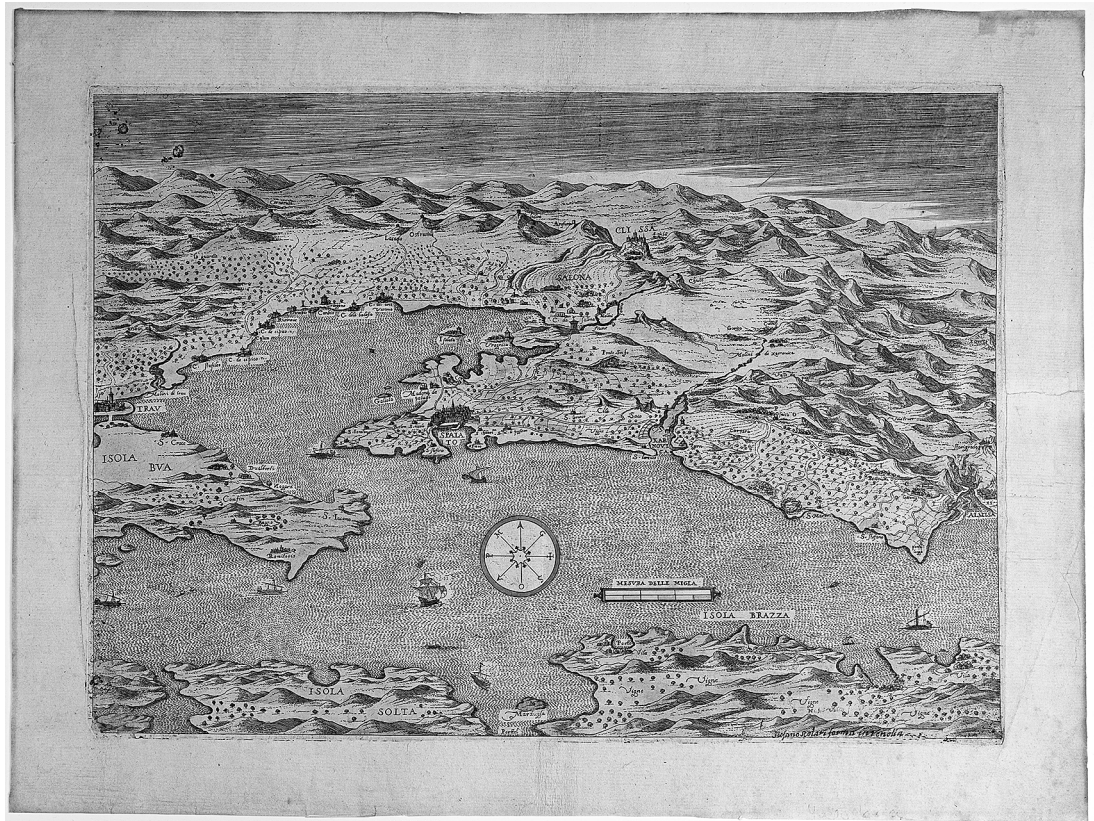
sl.1. Karta splitskog područja, autor Martin Kolunić Rota, Venecija, 16. st., HPM-106345

1 Karta s potpisom Martina Kolunića Rote prvi je put objavljena u Veneciji 1558. ili 1568. godine. Više u: Petrica Novosel-Žic i Željka Richter-Novosel, „Croatian Cartographers of the 16th and 17th Centuries / Hrvatski kartografi 16. i 17. stoljeća”, u: *Pet stoljeća geografskih i pomorskih karata Hrvatske*, ur. Zoran Velagić (Zagreb: Školska knjiga, 2005), 87-110.

2 Prema *Hrvatskoj enciklopediji*, izolari je skup rukopisnih karata s prikazima priobalnog područja i prikazima otoka. *Hrvatska enciklopedija*, mrežno izdanje, „izolari”. <https://enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=28333> (pristupljeno 17. kolovoza 2023.); puni naziv Camocijeva izolara je „Isole famose porti: fortezze, e terre maritime sottoposte alla Serlenissi] ma Sig[no]ria di Venetia, ad altri Principi Christiani, et al Sig[no]lor Turco nouame[n]te poste in luce”.

3 „ZARA ET Contado Citta principale / della Dalmatia posta sul mare adriatico / loco delli Ill[ustriss]mi S[igno]ri Venetiani al presente / molestata da Turchi” (HPM-80861). Pinargentijeva karta zadarskog područja identična je karti spomenutog područja koja se pojavljuje i u Camocijevom izolaru. Nema sumnje da je riječ o otisku s iste bakrorezne ploče, no ipak s vidljivim razlikama. Iako obje karte imaju identičan naslov, uočava se promjena u načinu pisanja i u skraćivanju nekih riječi u naslovu. Više u: Anka Pandžić, *Pet stoljeća zemljopisnih karata Hrvatske*, katalog izložbe (Zagreb: Povijesni muzej Hrvatske, 1988), 41-42.

4 „SEBENICO et contado citta / nella Dalmatia confinante / con Zara d<e>lli Ill[ustriss]mi S[igno]ri V[enetia]ni al p<rese>nte / molestata da Turchi” (HPM-80872).

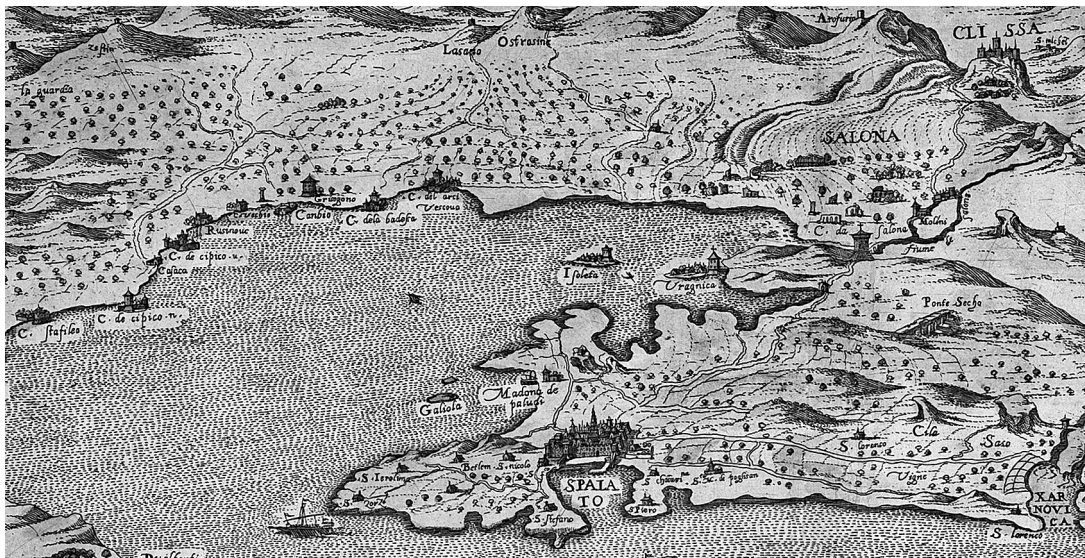

Uvod. U fondusu Kartografske zbirke Hrvatskoga povijesnog muzeja uz stare karte, planove i atlase nastale u razdoblju od 16. do kraja 20. stoljeća čuva se kartografski rad hrvatskoga grafičara i kartografa Martina Kolunića Rote. Riječ je o karti izrađenoj tehnikom bakropisa s prikazom splitskog područja, obale od Trogira do Omiša sa zaledem, najvjerojatnije nastaloj oko 1570. godine¹ i tiskanoj u Veneciji. Osim spomenute karte, u fondusu Kartografske zbirke nalazi se i nekoliko karata srednjeg Jadrana različitih izdavača, koje su izrađene upravo na temelju Rotinih kartografskih izvornika i predložaka.

Među njima se mogu izdvojiti ovi primjerci: bakrorezna karta „ZARA ET Contado citta principale / della Dalmatia posta sul mare adriatico / loco delli Ill[ustriss]mi S[igno]ri Venetiani al p<rese>nte / molestata da Turchi”, objavljena 1571. godine u Veneciji, u izolaru *Isole*

*famose...*² mletačkog kartografa i izdavača Giovannija Francesca Camocija (HPM-80951); zatim dvije obojene karte zadarskoga³ i šibenskoga⁴ akvatorija izrađene tehnikom bakroreza i tiskane oko 1573. godine, također u Veneciji, u izolaru Simona Pinargentija naslova *Isole, che son da Venetia nella Dalmatia e per tutto l'arcipelago fino a Costantinopoli, con le loro Fortezze, e con le terre, più notabili di Dalmatia, novamente poste in disegno a beneficio de gli studiosi de Geografia*. Pinargentijeva karta zadarskoga i šibenskoga područja zapravo su inačice prve poznate regionalne Rotine karte s prikazom Zadra i Šibenika iz 1570. godine naslovljene „IL VERO RITRATTO DI ZARRA ET / DI SEBENICO CO[N] DILIGENZA RI: / DOTTE IN QVESTA FORMA A CO: / MODITA DE I LETTORI SI COME / ELLE RITROVANO AL PRESEN: / TE DEL ANNO MDLXX DA MAR: / TINO ROTA SEBENZAN”, ali tiskane u dva dijela.⁵

Nadalje, iz fundusa Zbirke potrebno je istaknuti i kartu šibenskog područja izrađenu tehnikom bakropisa, naslova „Situs particularis Comitatus Sebeniciani, qui est pars Dalmatiae / Sonderbare Situation und gelegenheit der Graffschafft Sebenico, so ein Theil / ist der Provintz Dalmatia“ (HPM/PMH-3986) gravera i izdavača Johanna Theodora de Brya, izrađenu oko 1660. godine.

De Bryeva karta nastala je na temelju predložka Rotine karte „IL FIDEL[L]ISSIMO SEBENICHO. / Parte di terra ferma et Parte di Dalmatia“ iz ranih 1570-ih, koju je Matthäus Merian (suradnik u izradi karte) imao priliku pronaći u Camocijevu izolaru iz 1571. godine.

Rotin rad i djelovanje nije bilo usmjereno samo na kartografiju, već i na grafike. U Zbirci slika, grafika i skulptura Hrvatskoga povijesnog muzeja čuva se nekoliko grafičkih listova s portretom Antuna Vrančića, koji su izrađeni prema Rotinu predlošku. Također, u zbirci se čuva i veduta grada Šibenika tiskana 1727. godine, koja je izrađena prema Rotinu predlošku iz 1570. godine.

Renesansni čovjek

Krajem 15. stoljeća obitelj Martina Kolunića Rote, podrijetlom s područja jugozapadne Bosne i Hercegovine, pred osmanlijskim je osvajanjima utočište pronašla u gradu Šibeniku. Preseljenjem u Šibenik obitelj Kolunić svom je prezimenu dodala riječ Rota, prema kotaču iz obiteljskoga grba (tal. *ruota* – kotač).⁶ Martin Kolunić Rota rođen je u Šibeniku između 1540. i 1545. godine.⁷ Prva znanja o graviranju Rota je stekao upravo u rodnom gradu, kod zlatara Horacija Fortezze u razdoblju 1560. – 1566. godine.⁸ Pretpostavlja se da je nakon završetka školovanja u Šibeniku Rota otišao u Veneciju na nastavak školovanja kod M. A. Raimonda učeći kod njega „(...) reproduktivnu bakrorezačku vještinu i graverstvo općenito (...)“. Nakon završenog školovanja Rota je neko vrijeme boravio u Veneciji (1565. – 1572.), a zatim odlazi u Rim.⁹ Godine 1570. vraća se u svoj rodni Šibenik.

Danas se pretpostavlja da su postojala dva razloga Rotina ponovnog boravka u gradu: poticaj za izradu karata s prikazom dalmatinskog područja i prikupljanje podataka za svojevrjne naručitelje/izdavače za koje je radio poput Giovannija Francesca Camocija, Nicole Nellija, Luce i Fernanda Bertellija, Paola Forlanija, Francesca Valegija, Stefana Scolarija itd. Usto valja spomenuti i poznatu suradnju između Rote i Camocija na Camocijevu izolaru *Isole famose...*, tiskanome samo godinu dana nakon Rotina boravka u Šibeniku.¹⁰

Krajem 1572. godine Rota odlazi u Beč, gdje početkom iduće godine postaje dvorskim slikarom i portretistom rimsko-njemačkog cara Maksimilijana II., najvjerojatnije posredovanjem Antuna Vrančića, crkvenog velikodostojnika, diplomata i pisca. Nakon smrti Maksimilijana II. u jesen 1576. godine Rota prelazi u službu Maksimilijanova nasljednika Rudolfa II. Početkom 1580. godine odlazi u Prag, na dvor Rudolfa II., gdje tri godine poslije umire. Može se naslutiti da je Rota tijekom boravka na habsburškom dvoru dobio narudžbu i za izradu zemaljskih i zvjezdanih globusa s „(...) odgovarajućim gravurama sazviježda, zodijskih znakova, odnosno, ako se radilo o zemaljskom globusu, kontinenata“.¹¹

Kao Šibenčanin i Dalmatinac, želeći naznačiti svoje podrijetlo, Rota se na grafičkim i kartografskim listovima potpisivao na nekoliko načina: kao Martinus Rotus Sebensan, Martin Rota Sibenicensis te Martin Rota fece.¹² Rota se i kao umjetnik i kao bakrorezac istaknuo i u kartografiji, osobito izradom veduta (npr. veduta Šibenika na karti „IL FIDEL[L]ISSIMO SEBENICHO“).¹³

Šime Ljubić, arheolog i povjesničar, u svom djelu *Biografski rječnik istaknutih osoba iz Dalmacije (Dizionario biografico degli uomini illustri della Dalmazia)* navodi da su iza Rote u njegovoj ostavštini pronađeni brojni važni korografski kartografski prikazi Dalmacije izrađeni 1570-ih godina, ali smanjene preciznosti i točnosti zbog sitnog mjerila.¹⁴

5 Dubravka Mlinarić, „Zbirka Novak kao inspiracija: Osobitosti nekih rijetkih karata priobalja sjeverne i srednje Dalmacije i uloga domaćih kartografa u njihovu nastanku“, *Kartografija i geoinformacije* 10, br. 16 (2011): 85.

6 Petrica Novosel-Žic i Željka Richter-Novosel, *Pet stoljeća geografskih i pomorskih karata Hrvatske*, 91, 96.

7 Milan Pelc, *Život i djela šibenskog bakroreza Martina Rote Kolunića* (Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 1997), 17.

8 Emil Hilje, „Crta o školovanju Martina Kolunića Rote“, *Vjesnik dalmatinskih arbiva*, 1 (2020): 134-140.

9 Dubravka Mlinarić, „Zbirka Novak kao inspiracija“, 77.

10 Isto, 77; „ROTA-KOLUNIĆ, Martin“. http://www.kartografija.hr/old_hkd/hrvkart/rota.htm (pristupljeno 18. kolovoza 2023.).

11 Milan Pelc, *Život i djela*, 17-18; Milan Pelc, „KOLUNIĆ ROTA, Martin“, u: *Hrvatski biografski leksikon*, 7, ur. Trpimir Macan (Zagreb: Hrvatski leksikografski zavod, 2009), 544-545; Milan Pelc, „Martin Rota Kolunić na habsburškom dvoru“, *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, 12-13 (1988 – 1989): 239.

12 Milan Pelc, *Život i djela*, 12; Dubravka Mlinarić, „Zbirka Novak kao inspiracija“, 79.

13 Mirela Slukan Altić, *Povijesna kartografija – Kartografski izvori u povijesnim znanostima* (Zagreb: Meridijani, 2003), 124.

14 Šime Ljubić, *Dizionario biografico degli uomini illustri della Dalmazia / compilato dall' Simeone Gliubich di Citta Vecchia* (Vienna: Rod. Lechner Librajo dell' R. Universita; Zara: Battara e Abelic libraj, 1856), 270-271.

Prikaz područja od Trogira do Omiša

Karta splitskog područja autora Martina Kolunića Rote ušla je u fundus Kartografske zbirke Hrvatskoga povijesnog muzeja otkupom 2020. godine. U fundusu Kartografske zbirke inače nedostaje bakropisne građe za područje srednje i južne Dalmacije, pa je spomenuti otkup utoliko važniji i slijedi politiku prikupljanja građe Hrvatskoga povijesnog muzeja. Izrađena u ptičjoj perspektivi, karta prikazuje predio od grada Trogira na zapadu („TRAV“) do grada Omiša na istoku („ALMISA“). Izrađena je u tehnici obojenog bakropisa u dimenzijama: papir 38,9 x 51,4 cm; ploča 31,8 x 44 cm; prikaz 31,1 x 43,5 cm. Karta je objavljena u Veneciji oko 1570. godine u izdanju Stefana Scolarija, venecijanskog bakroresca i izdavača, čiji se potpis nalazi uz donji rub ploče.

Kao što je već spomenuto, autor karte Martin Kolunić Rota prikazao je područje srednje Dalmacije od Trogira na zapadu te Splita sa zaleđem, sve do Omiša na istoku. Gradovi Trogir („TRAV“), Split („SPALATO“) i Klis („CLISSA“) te ostala naselja prikazani su panoramski podno planina Mosora i Svilaje.¹⁵ Međutim, valja istaknuti kako Trogir i Omiš na karti nisu prikazani cjelovito, već je vidljiv istočni dio Trogira s profanim i sakralnim objektima (zidine i obrambene kule te crkveni toranj s križem) te zapadni dio Omiša, također opasan zidinama.¹⁶ Iznad utvrđenoga grada Omiša prikazana je utvrda imenovana „Starigrado“, pri čemu je Rota mislio na tvrđavu Forticu¹⁷. Također je vidljiv i donji tok rijeke Cetine, koja se ulijeva u Jadransko more. Istočno od grada Trogira prikazan je vodeni tok rijeke Rike s označenim položajem mlinova na njoj („Molini de trau“), a rijeka se ulijeva u Kaštelanski zaljev.

Nadalje, karta prikazuje Kaštelanski zaljev sa sedam Kaštela („C. Staffileo“, „C. de cipico n.“, „C. de cipico u.“, „C. vecchio“, „Canbio“, „C. dela badesra“ te „C. del arc Vescouo“) i Kaštelanskim poljem, zatim Solinsko polje s ruševinama antičke Salone te područje Poljica („POGLI-CI“) s nekoliko manjih mjesta/sela¹⁸ (toponim „Vale de pogllic“ u zaleđu). Na području današnjeg Kaštel Kambelovca ucrtni su kašteli obitelji Cambio i Grisogono („Grisogono“). Zapadnije od Omiša, na području Poljica, na samom rtu, nailazimo na toponim „ponta/longa“¹⁹ te na dva sakralna objekta: crkvu sv. Stjepana („S. Stefano“) i crkvu sv. Martina („S. Martin“).

U splitskom zaleđu te prema unutrašnjosti Rota je prikazao veliki planinski lanac (vjerojatno Dinaru), bez označenih oronima. Reljef je predodčen metodom krtičnjaka. Zaleđe je pak, suprotno obalnom dijelu, prikazano vrlo šturo, sa samo nekoliko toponima²⁰ i prikaza nekolicine fortifikacijskih objekata. Nadalje, ispred planinskog masiva Dinare prikazano je šumovito područje s toponimom „La guardia“. Krajolik prekriven šumama i livadama te vinogradima („Vigne“), primjerice otok Brač i južni predio Poljica, predodčen je uz pomoć topografskih znakova. Osobita je zanimljivost to što je Kolunić Rota na gotovo cjelokupnom kartografskom prikazu ucrtao putove i staze te na taj način naznačio i cestovnu komunikaciju splitskog područja i okolice.²¹

Područje grada Splita prikazano je u sklopu Dioklecijanove palače, dok se unutar zidina palače mogu raspoznati važni sakralni objekti (npr. katedrala sv. Dujma) i fortifikacijski objekti (lazareti i kule). Izvan zidina grada, na području brežuljka Marjana, prikazano je pet manjih sakralnih objekata: crkva sv. Nikole („S. Nicolo“), crkva sv. Stjepana („S. Stefano“), crkva sv. Franje, crkva sv. Jurja („S. Zorzi“) i crkva sv. Jeronima („S. Ierolimo“). Sjevernije od grada, na području današnjeg Poljuda, prikazana je franjevačka crkva sa samostanom.²²

Nadalje, u zaleđu Splita nailazimo na grad imena „Vragnica“²³, opasan zidinama s obrambenom kulom i križem na njezinu vrhu te s mostom na ulazu u grad. Na taj je način prikazom vjerskih simbola poput križa i polumjeseca na pojedinim objektima na karti Kolunić Rota označavao teritorijalnu pripadnost određenog područja mletačkoj ili osmanlijskoj vlasti.

Područje današnjega grada Solina („SALONA“) na karti je smješteno sjevernije od Splita, s označenim prikazom ostataka antičkoga grada („C. da Salona“). Kroz Salonu je ucrtan tok rijeke Jadro („fiume de Salons“), koja se ulijeva u Kaštelanski zaljev. Na samom toku rijeke Jadro Kolunić Rota je prikazao dva manja objekta s označenim toponimom „Molini“²⁴, od kojih jedan na tornju ima znak polumjeseca. Prateći tok rijeke, autor je ucrtao stari most i obrambenu kulu s križem na njezinu vrhu te putove od zaleđa prema Splitu i morskoj obali.

Nasuprot tome, područje Klisa prikazano je vrlo detaljno, po uzoru na prikaz Splita, s obrambenom utvrdom omeđenom bedemima na uzvisini te s podgrađem.²⁵ Sjevernije od Klisa, u zaleđu, nailazimo na šturo prikazanu utvrdu s označenim toponimom „S. Michel“²⁶.

Istočnije od Splita vidljiv je predio Žrnovnice („XAR / NOVI / CA“) s dvije kule i križem na njihovu vrhu. U zaleđu Žrnovnice nailazimo na toponime „Gorica“ i „Cutich“ te na prikaz zaselka. Također, kao i na prikazu područja Trogira, i tu je autor na rijeci Žrnovnici smjestio nekolicinu mlinova („Molini de Xarnovica“). Rijeka izvire podno Mosora i ulijeva se u Jadransko more. Na samom ušću rijeke Žrnovnice ucrtna je crkva sv. Lovre („S. Lorenzo“).

U prednjem dijelu karte, ispred jadranske obale, vidljivi su dijelovi otoka Čiova („ISOLA BVA“), Šolte („ISOLA SOLTA“) i Brača („ISOLA BRAZZA“). Granica između trogirске i splitske općine na području Čiova označena je natpisom „Confin“.²⁷ Na sjevernoj strani otoka Čiova autor je ucrtao crkvu Sv. Križa („S. Croce“), na istočnoj strani, na uzvisini, crkvicu sv. Jakova („S. Iacomo“), dok je na jugu prikazao manje područje („Romitorio“)²⁸ opasano zidinama, unutar kojega je vidljiva crkva i obrambena kula s križem.

Na području otoka Šolte ne nailazimo nijedan toponim ni umjetnički prikaz grada ili mjesta. U morskom prolazu između Šolte i Brača ucrtan je otočić Mrduja („Mardugla“). Istočnije od otoka Šolte, na središnjem dijelu Brača, Kolunić Rota prikazao je djelomično bre-

15 Petrica Novosel-Žic i Željka Richter-Novosel, *Pet stoljeća geografskih i pomorskih karata Hrvatske*, 312.

16 Collectio Felbar, „Merian, Matthäus: okolica Klisa i Splita“. <http://www.felbar.com/hr/map/autors/k-o/page/1/view/156/> (pristupljeno 16. kolovoza 2023.).

17 Tvrđava Fortica smještena je na samom vrhu omiške Dinare, što joj je kroz povijest jamčilo odličan strateški položaj, a njezina namjena bila je obrana grada od neprijatelja s mora i kopna (nap. a.).

18 „Ofnica“ (?), „Pecu“ (?), „Mirca“ (?), „Podstrana“ i „Gesonig“ (?) (nap. a.).

19 Danas općina Dugi Rat kod Omiša (nap. a.).

20 „Zefir“ (?), „Coronesi“, „Lasano“, „Ostrosine“, „Ladine“ (?), „Arofurio“ (?) (nap. a.).

21 Milan Pelc, *Martin Rota Kolunić i Natale Bonifacio: djela u hrvatskim zbirnama*, katalog izložbe (Zagreb: Kabinet grafike HAZU, 2003), 56.

22 Collectio Felbar, „Merian, Matthäus: okolica Klisa i Splita“. <http://www.felbar.com/hr/map/autors/k-o/page/1/view/156/> (pristupljeno 16. kolovoza 2023.).

23 Danas naselje Seget Vranjica u Splitsko-dalmatinskoj županiji (nap. a.).

24 Može se pretpostaviti da je autor mislio na područje obuhvaćeno mlinovima (nap. a.).

25 Collectio Felbar, „Merian, Matthäus“. <http://www.felbar.com/hr/map/autors/k-o/page/1/view/156/> (pristupljeno 16. kolovoza 2023.).

26 Stari naziv za Dugopolje (nap. a.).

27 Milan Pelc, *Martin Rota Kolunić i Natale Bonifacio*, 56.

28 Nekadašnji toponim „Romitorio“ danas se odnosi na mjesto Bušinci na području otoka Čiova (nap. a.).

žuljkast predio zasaden vinovom lozom („Vigne“). Na sjeveru otoka vidi se zaselak s nekoliko kuća i označenom uvalom („Portto“), za koju se može pretpostaviti da je autor mislio na luku. Nekoliko zaselaka prikazano je i na istočnoj strani otoka, a povezani su cestama koje vode prema unutrašnjosti otoka.

U donjem desnom kutu karte nalazi se signatura Martina Kolunića Rote – „Martinus Rotta“. To je jedini primjerak u fundusu Kartografske zbirke s njegovim potpisom. Također, u donjem dijelu kartografskog prikaza ucrtana su dva elementa karte koja imaju praktičnu, ali i ornamentalnu vrijednost. Riječ je, naime, o okrugloj ruži vjetrova koja ima ponajprije orijentacijsko značenje, a na ovom primjeru unutar kruga ima osam označenih smjerova i ujedno prikazuje jačinu vjetrova iz određenog smjera. Smjer sjevera grafički je prikazan uz pomoć vrha strelice. Također, važno je spomenuti i grafičko mjerilo iskazano u miljama („MESVRA DELLE MIGLIA“). Nekoliko brodica i jedrenjaka vidljivo je kod otoka Čiova te na području Bračkog kanala, a promatraču karte „dobroga oka“ uočljiv je manji broj riba u moru.

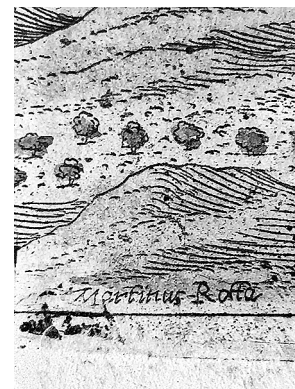
Unatoč tome što je spomenuti kraj u 16. stoljeća bio vrlo ugrožen jer je Dalmacija bila u posjedu Mletačke Republike, a u zaleđu je graničila s Osmanskim Carstvom, na Rotinoj karti splitskog područja nema prikazanih sukoba s Osmanlijama. Primjerice, na prije spomenutim kartama zadarskoga i šibenskoga područja Rota je prikazao nekoliko vojnih skupina sa zastavom Osmanskog Carstva i nekolicinu konjanika u borbi kako se približavaju mletačko-osmanlijskoj granici na području dalmatinskog zaleđa. Iako je karta u spomenutom razdoblju, ali i prije, kao i stoljećima poslije, imala dokumentarno-umjetničku važnost, gledajući na kartografiju iz današnje perspektive kao na vrijedne povijesne izvore, Martin Kolunić Rota na svojoj je karti na neposredan način zabilježio i dio srednje Dalmacije u 16. stoljeću.

Zaključak. U Kartografskoj zbirci Hrvatskoga povijesnog muzeja čuva se nekoliko karata u izdanju talijanskih kartografa i izdavača poput Giovannija Francesca Camocija i Simona Pinargentija te njemačkoga gravera i izdavača flamanskog podrijetla Johanna Theodora de Brya, koje su izrađene na temelju kartografskih izvornika hrvatskoga grafičara i kartografa Martina Kolunića Rote. U fundusu Zbirke pohranjena je i Rotina karta splitskog područja, izrađena potkraj 16. stoljeća i tiskana u Veneciji, s prikazom jadranske obale od Trogira i Splita do Omiša s unutrašnjošću. Jedini je to kartografski primjerak u fundusu Hrvatskoga povijesnog muzeja s potpisom „Martinus Rotta“ šibenskoga kartografa i grafičara. Kartografski rad Martina Kolunića Rote ima osobitu važnost i značenje za područje srednje Dalmacije, a navedena karta dragocjena je i kao povijesni izvor. Na temelju analize karte splitskog područja uočava se da je autor pri izradi karte znatniju pozornost pridao prikazu jadranske obale s većim gradovima poput Trogira, Splita, Klisa i Omiša te otocima Čiovu, Šolti i Braču nego dalmatinskom zaleđu.

sl.3. Prikaz Poljica (Poglici) i Omiša (Almisa)

sl.4. Potpis Martina Kolunića Rote, „Martinus Rotta“, u donjem desnom kutu karte

LITERATURA

1. Collectio Felbar. „Merian, Matthäus: okolica Klisa i Splita“. <http://www.felbar.com/hr/map/autors/k-o/page/1/view/156/> (pristupljeno 16. kolovoza 2023.).
2. Collectio Felbar. „Merian, Matthäus“. <http://www.felbar.com/hr/map/autors/k-o/page/1/view/156/> (pristupljeno 16. kolovoza 2023.).
3. Hilje, Emil. „Crta o školovanju Martina Kolunića Rote“. *Vjesnik dalmatinskih arhiva*, 1 (2020): 134-140.
4. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje, „izolar“. <https://enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=28333> (pristupljeno 17. kolovoza 2023.).
5. Ljubić, Šime. *Dizionario biografico degli uomini illustri della Dalmazia / compilato dall' Simeone Gliubich di Citta Vecchia*. Vienna: Rod. Lechner Libraj del R. Universita; Zara: Battara e Abelich libraj, 1856.
6. Mlinarić, Dubravka. „Zbirka Novak kao inspiracija: Osobitosti nekih rijetkih karata priobalja sjeverne i srednje Dalmacije i uloga domaćih kartografa u njihovom nastanku“. *Kartografija i geoinformacije* 10, br. 16 (2011): 77-85.
7. Novosel-Žic, Petrica i Željka Richter-Novosel. „Croatian Cartographers of the 16th and 17th Centuries / Hrvatski kartografi 16. i 17. stoljeća“. U: *Pet stoljeća geografskih i pomorskih karata Hrvatske*, ur. Zoran Velagić, 87-110. Zagreb: Školska knjiga, 2005.
8. Pandžić, Ankica. *Pet stoljeća zemljopisnih karata Hrvatske*, katalog izložbe. Zagreb: Povijesni muzej Hrvatske, 1988.
9. Pelc, Milan. *Život i djela šibenskoga bakroresca Martina Rote Kolunića*. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 1997.
10. Pelc, Milan. „KOLUNIĆ ROTA, Martin“. U: *Hrvatski biografski leksikon*, 7, ur. Trpimir Macan, 544-545. Zagreb: Hrvatski leksikografski zavod, 2009.
11. Pelc, Milan. „Martin Rota Kolunić na habsburškom dvoru“. *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, 12-13 (1988/1989): 239.
12. Pelc, Milan. *Martin Rota Kolunić i Natale Bonifacio: djela u hrvatskim zbirkama*, katalog izložbe. Zagreb: Kabinet grafike HAZU, 2003.
13. „ROTA-KOLUNIĆ, Martin“. http://www.kartografija.hr/old_hkd/hrvkart/rota.htm (pristupljeno 18. kolovoza 2023.).
14. Slukan Altić, Mirela. *Povijesna kartografija – Kartografski izvori u povijesnim znanostima*. Zagreb: Meridijani, 2003.

Prilježeno: 22. rujna 2023.

A CARTOGRAPHIC OPUS OF MARTIN KOLUNIĆ ROTA IN THE CROATIAN HISTORY MUSEUM

A cartographic representation of the city of Split and its surroundings, the work of the Croatian cartographer and graphic artist Martin Kolunić Rota from the 16th century is preserved in the holdings of the Croatian History Museum. On the map printed in Venice and made in the technique of colored etching, the area of the central Adriatic is shown in perspective, i. e. the Adriatic coast from Trogir and the island of Čiovo, Split with the hinterland (Klisa) to Omiš and the island of Brač. Geographical elements of the map, such as relief, representations of larger cities and smaller settlements, road routes and communication networks, as well as placenames or toponyms, are presented by the author faithfully and in detail. Rota's map of the Split area is a recent museum acquisition in the Map Collection of the Croatian History Museum and it is the only cartographic copy in the Museum's collection with the signature of Šibenik author, "Martinus Rotta".